

ושאינן כן חמץ, שקודם שנתחמץ או קודם הפסח, הוא היה מותר, והיה לו שעת הכושר, ויתכן שאינו חייב עליו עד שיאכלנו דרך אכילה ולא דרך שתיה.

נבלה, אף היא לא אתי מיניה דחלב, שהחלב חמור ממנה שכן ענוש ברת עליו, מה שאין כן נבלה שהאוכלה אינו חייב כרת אלא שהוא עבר על לאו.

ואי כתב רחמנא חמץ, הרי חלב לא אתי מיניה, שהחמץ חמור ממנו שכן לא הותר מכללו, שכל חמץ שבעולם אסור, מה שאין כן חלב, שיש חלב המותר, והוא חלב חיה.

ונבלה לא אתיא מיניה דחמץ, שכן ענוש ברת בחמץ, מה שאין כן נבלה.

ואי כתב רחמנא בנבלה, הרי הנך — חמץ וחלב — לא אתיא מיניה, לפי שהנבלה חמורה מהם, שכן היא מטמאה והם אינם

ומתרינין: **אמר ריש לקיש: אמר קרא** בנבלת עוף טהור "וכל הנפש אשר תאכל נבלה", ודרשינן "נפש" לרבות את השותה⁽⁶⁴⁾.

ומקשינן: **אי הכי**, המחיה בחמה נמי יהא טמא, שהרי נפשו נהנית?

ומתרינין: **בחמה — איסורחי מסרה**. כיון שהנבלה עמדה בשמש עד שנימוחה, הרי היא הבאישה, ופקעה ממנה שם נבלה, [דאין הנבלה מטמאת עד שתהא ראויה לאכילה].

וצריכי דרשא ד"נפש" לרבות את השותה — לגבי חלב, לגבי חמץ, ולגבי נבלת עוף טהור.

דאי כתב רחמנא בחלב, שהוא חייב עליו אף כשהמחהו, הרי חמץ לא אתי מיניה,

לפי שהחלב חמור ממנו, שכן לא היתה לו שעת הכושר, שמעולם היה החלב אסור, מה

המטמאת.

ולפי דברי התוספות בנדה לכאורה יש לומר, שכאשר המחיה את הנבלה אין זה נחשב לנבלה כלל, ואף משום מגע לא יטמא. אך יש לדון בזה, שהרי כל הטעם שאין זה נחשב לנבלה זה משום שאכילה כתיבא ביה, אך אם כונת התורה במה שכתבה אכילה זה רק לומר שהמגע במקום של בית הבליעה מטמא, לא מסתבר לומר שאין זה נחשב לנבלה מחמת שהמחהו.

ועוד יש לדחות על פי מה שכתב הקהלות **יעקב** [טהרות סימן מג], שגם לפי הצד שהטומאה היא משום מגע בבית הבליעה, מכל מקום ודאי יש תנאי לטומאה שהמגע יהיה בצורה של אכילה, והוכיח כן מכמה דוכתי, ולכן שפיר פריך אכילה כתיבא ביה, דחסר בתנאי של אכילה.

64. הרמב"ם בהל' אבות הטומאה [פ"ג ה"י] כתב, שאם המחיה את החלב של נבלת עוף טהור וגמאה, הרי זה טמא כאוכל מבשרה, לפי שהשותה בכלל אוכל, והקשה הלחם משנה [בתחילת הל' חמץ ומצה], מדוע כתב הרמב"ם טעם אחר מהטעם שהוזכר בגמרא, ודרשינן מ"נפש" לרבות את השותה? ותירץ, שאמנם בלא הפסוק לא אמרינן שתיה בכלל אכילה בדבר שאין הדרך לשותותו, כמו שכתבו התוספות, מכל מקום הפסוק משמעניו שגם בזה אמרינן שתיה בכלל אכילה, ואין זה איסור חדש על שתיה, אלא לומר שכל שתיה היא בכלל אכילה.

ובאבן האזל [הל' חמץ ומצה שם] תירץ על פי התוספות בנדה, שבלא הפסוק, אף ששתיה בכלל אכילה מכל מקום אין זה האיסור שדברה